

Várhelyi Ernő Tibor dr.
szds.

1942.10.01.
/1936.évf./

IX.cső.ker. Nagybányai szárny pk-a

1942.10.01. 1912.03.01. 1942.06.18. 1936.

Szül.: Pelsőcz/Gömör-Kishont vm./

F.: Tóth Lili Mária Magdolna ?

Gy.: - Paula

ciszterciták

1948 Buena Aires /Argentina/

autokarosszéria szerelő

+ Buenos Aires /Argentina/ 1986.08.19. szivbaj

A. VÁRALJAI PAULA

Dr. VERONIKA/1944. 08.15./

B.L.1986.XXXIX.2.sz.4.o.

Dr. Várhelyi Ernő szds. a szatmárnémeti szárny pk-a, a kolozsvári volt IX.ker.állományában.

Korábbi szivbajából kifolyólag gyomorvérzésben a Buenos Aires-i /Argentina/ kórházban 1986.08.19-én 74 é korában meghalt.

Másnap temették 08.20-án 12 órakor. Calgaryban élő leánya Veronika és annak férje részvételükkel. /Mr. és Mrs. Willy Irvin/

Braham: A magyar holocaust. I/449.0450.o.

Ertekezletek a gettósításról. Nagybánya képviselője.

Braham: I/458.o. A Nagybánya-i cső. alakulat pk-a.

B.L.1966.XIX.évf.9-12.sz. 19.o.

Várhelyi Vilmos?

Vásárhelyi József II.
fhdgy.

1939.11.01.
/1939.02.évf./

X.cső.ker. Marosváyárhelyi szárny ideigl pk-a
1941.11.01. 1915.05.09. 1942.06.19. 1939. 01-i

Szül.: Püspökladány

F.: Tulbérián Gizella

+ hősi halált halt a Hátvan körüli harcokban 1944.11.20.

SZENTKIRÁLYI EJIT MARIA/MAROSVÁSÁRHELY, 1944.08.01.

Várnai István dr.
fhggy.

1941.11.01.
/1939.évf./

IV.cső.ker. Pécs, Dombovári szárnypk.h.

1941.11.01. 1916.05.29. 1943.08.20. 1939.02-i

+Argentina /Buenos Aires

IN MEMORIAM

Édesapám
Feriapa
Nagyapa
Dédapa

HIVEN
BECSÜLETTEL
VITÉZÜL

vitéz VATTAY FERENC
1889 - 1988

SZÜLETETT

1889 Március 25.- én
Wurmburg, Nagy Magyarország

MEGHALT

1988 Junius 15.- én
Los Polvorines, Argentina

TEMETÉS

1988 Junius 15.- én, a San Miguel,
Buenos Aires megye, Argentínában
lévő temetőben, elhalt felesége mellett.

REQUIEM

1988 Augusztus 27.- én, d.e. 10.30 kor
a Los Angeles, California, Szent István
Magyar Egyházközség templomában,
Dr. Horváth A. Benedek, Premontrei
Kanonok celebrált gyászmisét, ahol ittélő
gyermek, családjával, és három unokája,
hat dedunokája és számos barát könnyes
bucsut vettek Feriapától.

Kedves Zolikám!

Fájó szeretettel közlöm veñed és általd az érdekeltekkel két dicsõmultu székely Bajtársam megkapta a behívót a Hadak Utjára.

- 1./ v. Vattay Ferenc csö. ezds. Ur. Jelentése és életrajza mellékelve.
2. v. Pakuts Pál tü. szds. . Jelentése nem mondd igazat, mert a visszamaradó nej /nem Élettárs/ szétszóratta hamvait! /Ez magán közlés/

Irj a Nõnek, hogy Pali neked ígerte katonai hagyatékát a muzeum részére és küldje azt el neked. Kitüntetései, tábori sapkája, tü. kardja, amit nekem ígért és én nikkeleztettem be nem kis költséggel. Ha ezt is elküldené sziveskedj egy rövid időre nekem elküldeni, hogy a Szent Lászlú köpenyemmel és decorált Kossuth ruhámban csináltathassak néhány felvételt Szeretteim részére! Engem ne emlits ennek a nõnek, mert nem kívánok a szájára kerülni! Jáóan siratom el székely tü. Bajtársamat, mert szerettem volna neki egy méltó tü. bajtársi temetést adni! Sátán akadályozta ezt is meg!

Ha sikerül megszerezni a hagyatékot és elküldhetnéd a kardot. Áprilisban megyünk Torontó, Akron, Lajos Bácsiékhoz és hozzátok is egy rövis párórás vizitre, majd onnan indulunk Magyarországra a menekült adományok átadására. Majd egy európai körötra, Ausztria, Sveic, Olasz, Nemet stb.

Addigis sok krisztusi és bajtársi szeretettel ölel: *Juri Bá.*
Mondani valódat légy szives iratni kedves Feleségeddel, mert lehet, hogy a nõnek nincs recordere. A szállítási költséget fizetsd meg neki!

vitéz VATTAY FERENC
M.Kir. csendőr ezredes

1889 Március 25.-én született-1988 Junius 15.-én vissza adta nemes lelkét Teremtőjének. San Miguel-i temetőben (Buenos Aires) alussza örök álmát felesége mellett.

Katonai pályafutását a Pozsonyi K. und K. kadetiskolában kezdte. 1907-ben avatták. Az egyik legdicőségesebb, a somogyi 44-es gyalogezrednél kezdte pályafutását. Pár év múlva jelentkezett a csendőrséghez. Az akkori szabályok szerint le kellett mondani rangjáról. Csendőr iskola elvégzése után mint járőrtárs, járőrvezető a szükséges gyakorlatot is megszerezte. Ezután kapta vissza hadnagyi rangját. 1913-ban megnősült.

Első felelős beosztása Kárpátalján Nagyszöllösön volt, ahol a pánszláv izgatás már javában folyt. Nagyszöllösön 1914-ben érte az első világháború kitörése. Hadibeosztásba került mint egyik gyaloghadosztály parancsnokság táborigazgató csendőr parancsnoka.

A Lembergi csatában történt: egyik zászlóalj parancsnoka elesett, pánik tört ki és a zászlóalj megfutamodott, STRIJ város közelében. A hadosztályparancsnok tábornok ezt a fiatal csendőr hadnagyot küldte ki, hogy a futókat megállítsa és vezesse újra előre. Feladatát eréllyel hajtotta végre. Az elfoglalt magaslatot tartották másfél napig az orosz túlerővel szemben. Ezzel lehetővé tették a hadosztály tervszerű visszavonulását. Bár az orosz körülvette a magaslatot, mégis sikerült kitörniök és a már elveszetteknek vélt zászlóaljat megmentenie. Ezért a haditettéért még 1914-ben kapta meg a KARDOS SIGNUM LAUDIST. Az évek folyamán több más megérdemelt kitüntetés követte, mint a Magyar Érdemrend Lovagkeresztje stb. Elsők között vették fel a Vitézi Rend tagjai sorába. Két háború között szolgált Miskolcon, Budapesten, Győrben, Székesfehérváron, Szombathelyen majd ismét Budapesten.

1940-ben Erdély visszatérésekor a bevonuló magyar hadsereg táborigazgató csendőr parancsnoka volt. A biztonsági szolgálat megszervezése az ő felelősége volt. Kiválóan végrehajtott munkája után az ujonnan felállított Kolozsvári csendőrkerület parancsnoka lett.

1943-ban tábornoki előléptetés helyett, 35 évi szolgálatra hivatkozva nyugdíjazását kérte; mert öccsét vitéz Vattay Antal altábornagyot a Kormányzó Ur Katonai Iroda főnökének nevezte ki; nyugdíjazásával el akarta kerülni még az árnyékát is az esetleges politikai befolyás látszatának. Nyugdíjas-állománya ellenére tovább dolgozott, mint Besztercebányai vitézi szék-kapitány. 1944 augusztus végén a Szoviet gőzhenger elől nyugatra vezette családját. 1948-ban Argentínában telepedett le. Ott kereskedelmi pályán kezdett új foglalkozást, melyből 80 éves korában a helybeli törvények szerint ismét nyugállományt érdemelt ki. 1987 augusztusában Buenos Airesban ünnepelték 80 éves tiszteletavátását.

Mintaképe volt családjának és bajtársainak és mindazoknak akik ismerték. Emlékét szívünkbe zárva örizzük, gyászoló családja:

Fia vitéz Vattay Ferenc, leányai Bihar Andrásné Vattay Berta, Balás Istvánné Vattay Mária, menyé Vattay Ferencné Kuhn Ilona, vejei Bihar András és Balás István, unokái: Vattay Miklós és felesége Kiss Ildiko, Halloranné Bihar Ildiko és férje Don, Bihar Győző és felesége Paál Zsuzsi, Bihar Attila és Balás Mary-Ann. Valamint kilenc dédunokája. Unokahugai: Imrik Endréné Boronkay Baby és családja, özvegy William Patersonné Vattay Nóri (Ausztrália és Anglia) unokaöccse Pekáry István. Rokonsága Magyarországon.

Vecsei István dr.
fndgy.

1941.11.01.
/1939.évf./

IX.cső.ker. Kolozsvár, Bánffyhunyadi szárny, ideigl.pk-a

F.: Faragó Julianna

Szül.: Dunavecse, 1916.08.04.

1941.11.01. 1916.08.04. 1932.06.18. 1939.02-i

Budai harcokban, Attila-u.

Hdf.táb. tetétlen

+1945 nyara, tifusz

Vecsey István dr.

B.L.1969.01-08.XXII.évf.0⁴-08.sz. 66.o.

A tetétleni szovjet hdf.táb-ban 1945. nyarán kiütött tifusz
következtében meghslt.

Velkey János vitéz
hdgy.

1942.07.01.
/1942.07.évf./

IX.cső.ker. cső.szd.: Bánffyhunyard okt.ti.

Cegléden élt

Vendégh László dr.
fhdgy.

1941.11.01.
/1939.évf./

Nv.tanzlj. okt.ti.

1941.11.01.1914.05.27. 1942.06.18. 1939.02.

Szül.: Levél

F.: Mild Erzsébet

15 é börtön

Tatabánya XIV AKNA, CSOLNOK

Versényi Károly
alez.

1943.05.01.
/1922.évf./

II.cső.ker. 8.nyo.aloszt. pk-a Székesfehérvár

1944.01.01. 1900.01.09. 1919.06.18. 1922.

éf.kényszermunka

+Győr, 1982.05.25.

Forró János /1935/ alez. a székesfehérvári nyomozások során ki-
jelentette, hogy nem fog eljárást indítani azon nyomozók ellen
akik zsidókat bántalmaztak.

Végh Lajos
zls.

Cs.Zs.1944.Ø

Közp.Nyo.Pság. Külső csop.vez.

+ Székesfehérvár, 1976.06.07. HOSSZÚ-TEMETŐ, REF.
02V.

Véry Endre dr.
fhdgy.

1941.11.01.
/1939.02.évf./

V.cső.ker. Ujvidéki gy.tanszd.okt.ti.

1941.11.01. 1915.05.12. 1942.06.18. 1939.02.

F.: Ursits Mária Ilona /1943. Villány/

Szül.: Somberek

A.: Grosch Etel

+ Sidney /Ausztrália/, Plumton-Rooty Cemetry 1959.02.08.

Délvidék partizán harcokban

GY.: ENDRE BÉLA /1944.-03.01./

Viczián Béla

aks.

Ludovika Akadémia II.évf.

Körmendi avatás, 1944.11.15.

Milwaukeei /Wisconsin/ USA csop.vez.

MKCsBk vez-je

F.: IBRÁNYI NOÉMI

GY.: JUDY, MÁRTHA

+ 2008. 12. 01. U.S.A.

vitéz Viczián Béla

457 East Peckham Street
Neenah, Wisconsin 54956
(920) 725 - 5710
billvicz@famvid.com

Mélyen Tisztelt Bajtársaim!

Gáborral megkezdjük a központi vezető tisztségének átadását, illetve átvételét! Szolgálatom 2001 január 1-vel kezdődik, s az ünnepélyes átadás, a februári Csendőrnapon történik, amit Gábor rendez, a Floridai Venice faluban, február 16 - 19. - én!

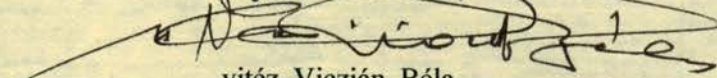
Tudom főleg a kezdet, nehéz lesz!! De kötelességemnek érzem, a megkezdett terveket megvalósítani, s tovább harcolni a Testület becsületéért!!! Munkálkodni a Csendőr - szellem hazajutásán!!

A Csendőr hagyományörző közösség (Cső - Hő - Kő) beiktatása, és a bajtársi egyesületek országos szövetségének (BEOSZ) tagsági bejegyzése otthon megtörtént!! Ez megalapozta az otthoni bázisunkat!!

Jelen levelem célja, hogy megkérjelek ~~Újra~~ Benneteket, Gábor Vezetői Tanács Tagjait, hogy folytassátok Gábornak adott segítséget! Nekem nagy szükségem van és lesz, a Ti hosszab szolgálat - időtökön szerzett tapasztalaitokra és gyakorlati tudásotokra!!

A múltunk Hőseinek ismerete és becsületünk megvédése, a jelen kötelessége!! Mi, a még életben lévő csendőrök vagyunk a jelen!! Nekünk a kötelességünk, hogy a Testületünk hírnevét visszaállítsuk és a több mint 10,000 hősihalott és mártírhaltalt halt és halálra kínzott Bajtársainknak jelenthessük: MI NEM FELEJTÜNK!!!! Ehez kérem tisztelettel segítségeteket, a további eredményes csendőr szolgálatom reményében!

Bajtársi tisztelettel,

vitéz Viczián Béla
Központi Vezető helyettes

A következő Úrak kapják:

Dr. André László, v. Dienes Gyula, Gerendás Ottó, Görgey Kálmán, Dr. Kiss Gyula,
v. Kiss Gábor, v. Körössy Zoltán, Szekeres Pál, v. baranchi Tamáska Endre,
Dr. Tamás Gyula, v. Tassányi József. *Derjaj? Frater, Simorjaj*

William B Viczian
457 E Peckham St
Neenah, WI 54956-4161

AIR MAIL
PAR AVION.

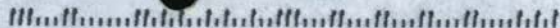
HAPPY
"WHO-LIDAYS"
from the
U.S. Postal Service

PERJÉSI GYÖRGY ÚRNAK
1021 BUDAPEST
11. BUDAKE SZI-ÚT 49/C
MAGYARORSZÁG

HUNGARY
EUROPE.

00155/4000

Vicsay Endre
fhđgy.

1941.11.01.
/1939.02.évf./

IX.cső.ker. Zilahi cső.szđ.okt.ti.

1941.11.01.1915.11.10. 1943.0_o.20. 1939.02-i

Budapesti harcok: Buda, Németvölgyi-ut, Pagony-u.
szakállas
+ agyonlőtték

Vincze Sándor
szds.

0.11.08.10.2521.18

1943.08.01.
/1937.évf./

X.cső.ker. Székelykereszturi szárny pk-a

1943.08.01. 1913.10.11. 1942.06.18. 1937

Szül.: Türkös /Brassó vm./

A.: Csáki Sára

Ausztrália /Adelaide S.A./

B_udai harcokban seb.

SzU hdf.

+ Adelaide /Ausztrália/ 1978.09.1-05. tüdőrák

Pálfalvi Nándor: Esküszöm, hogy hű leszek. Vincze Sándor cső.szds
75.o. Kiss László alez. zlj.pk. 1.szdz.pk-a "kapta a feladatot
hogy a János kórház feletti és attól balra lévő területet
szállja meg

76.o. aknaszilánktól súlyosan megsebesült

Vincze Sándor
1913 — 1978

B.L. 1979. 04. 30. 41.a

Utczás Mihály:

Vincze Sándor szds. halálára

(Elmondásra került az Adelaide-i (S.A., Ausztrália) Ref. és Ev. gyülekezetben 1978. IX. 20-án.)

Ide az Isten házába eljövünk, hogy imádjuk és dicséjük az Urat, hálát adjunk az Úrnak, könyörögjünk és kérjünk az Úrtól. A gyülekezet mai soronkívüli összejövetelének ezekből főként az a célja, hogy hálát adjunk az Úristennek, hogy számkivetett, s árva életünkbe közénk hozta Vincze Sándort. Ő férfi kora javát közöttünk élte le, magányos élete minden szabad idejét a magyarság szolgálatában töltötte és ezzel az adelaidei magyarság körében magának örök emléket állított.

Csak pár nappal ezelőtt volt a nap, amelyen visszavártuk őt körünkbe és — bár számolnunk kellett vele, hogy az Úristennek más az akarata — helyette halálának híre érkezett. Nem búcsúzik Vincze Sándortól, hanem szeretettel emlékezünk rá és lerójuk tiszteletünket irányában, amit lelkes munkájával kiérdemelt. Tevékenysége az itteni magyar élet majd minden ágára kiterjedt és így talán a legtöbb ismerték őt, szerették őt, mindenkire volt pár jó szava, s így a legtöbb honfitársunknak fáj az ő elvesztése, korai távozása.

Amikor ezt elmondtam, el kellett mondjam, mert nem mulaszthattam el, pedig én nem az összmagyarság nevében fejezem ki hálás emlékezésemet, hanem csak a csendőr bajtársak és a Szent László Rend nevében. Vincze Sándor 33 év után is a legderekkabb csendőrbajtárs volt, a bajtársi közösség egyik megalapítója volt és mindvégig lelkes oszlopa maradt. Ő most kilépett egyre ritkuló sorainkból és már ott fent, a Hadak Útján menetel megszámlálhatatlan sok derék bajtárssal együtt. A Szent László Rend a számkivetett magyarság szolgálatában a messze átlagon felül tevékenykedőket hívja tagjai sorába és büszke rájuk, így Vincze Sándorra is.

Vincze Sándort nagyon szerette az Úr. Itt élt a számkivetettségben velünk 28 éven át. Megtette amit elvárt a Haza tőle és földi élete végén nem itt idegenben, hanem magyar földre, a Duna és a Tisza hullámaira visszahullva nyugszanak hamvai.

Vincze Sándor, amit tettél férfi munka volt, tisztelgünk előtted és áldott legyen az emléked. Az Úristen legyen Veled!

Vitézi László dr. vitéz
fhdgy.

II.cső.ker. Komáromi oszt sgti.

1941.11.01.
/1939.02.évf./

A.: Nagy Erzsébet

1941.11.01. 1915.05.02. 1942.06.18.

+ Daytona Beach /Florida/ USA 1985.01.12. tüdőrák

SZÜL.: MEZŐHEGYES

1960-AS ÉVEKBEN NYUGATRA SZÖKÖTT.

F.: ELVÁLT, - **BL 1985. XXXVIII. 1. g.o.**

A háboru befejezése után a Tranfall-i táborból hazatért.
Megnősült. a hatvanas években nyugatra szökött, később
elváltak.

Az 1939.febr.1. évfolyam bajtársai: Molnár István, Dr. André László, dr. v.Vitézy László,
Sütő István és Jakab Iván
(Dr. André László felvétele)

Vörös Géza dr.
hdgy.

Pécs, Makay István u. 17.sz.

Cs.Zs. Ø

Vörös László dr. nemes
szds.

Ősőség.B.M. /csendőrségi szolgálat/ oszt. ea.ti.

1942.04.01. 1914.05.17. 1939.05.01. 1936
hiv.áll.

+ Szekszárd, 1983.

1942.04.01.
/1936.évf./

III.cső.ker.

B.M. XX. /csendőrségi/ szolg.oszt. ea.ti.

Gy.:- 3 fiu

B.L.1985.XXXVIII.1.13.o.

Dr.Vörös László, volt m.kir. cső.szds., a m.kir.

B.M.VII/a oszt.-nak állományában, 1983.-ban

Szekszárdon meghalt. Ugyanott temették el.

Három fia és családjuk gyászolják.

/V.I.1984.XII.18./

Dr. Vörös László
kap. őrm.

Dr. Vörös László
kap. őrm.

Dr. Vörös László
kap. őrm.

FELAVATVA: 1939.04.30. 11¹

November 5 , 2000

Kedves csendőr Bajtársam ,
Szeretett Gyurka barátom !

Köszönettel vettem kedves leveledet !! Örülök , hogy a kapcsolatot megtaláltuk és felvettük egymással. Nagy megtisztelésnek veszem , kedves jó kívánságodat kinevezésemhez. Örülök és sokra becsülöm ígéretedet , munkámban támogatsz . Köszönöm ! Nagy fába vágtam fejszém , de szívvvel , lélekkel próbálom megtenni , minden tudásomat bevetve , hogy a törekvéseink célját elérjük , amit elődeim kitűztek . A mi célunk nem visszaállítani a m. kir. csendőrséget , (bár az országnak nagy szüksége van , egy fegyelmezett , megvesztegethetetlen közbiztonsági testületre !!!!) hanem a mi célunk : Lemosni , az igazságtalanul ránk szórt mocskosságot és visszaállítani , a m. kir. csendőség sok éven át , kiérdemelt becsületét és az ezzel járó tiszteletet !!!!!!! Kedves barátunk , Kiss Gábor , sok kemény munkájával , már sok mindent elért , nekünk csak fojtatni kell az elkezdett munkát , Gábor az alapot lerakta , az irányt megmutatta . Az otthon élő és a külföldön élő Bajtársak összefogásával a célt elfogjuk érni !!! De csak összefogva , együtt !!!!!

A testület személyi adatait köszönöm . Nagy szükségünk van rá .

Meglepett , hogy Mikácsy Tibort ismered , én Tibort nagyon jól ismerem , de csak hírből . Soha nem találkoztunk , de van egy közös , nagyon jó barátunk .

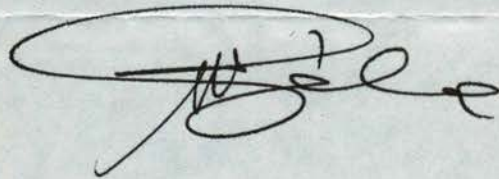
Örömmel jelentem , hogy kedves jó barátunk Gábor , súlyos és nagy operációján túl van és elkezdte , a sok hónapig eltartó felépülést , újra lábáraállást .

Magamról nem sokat tudok írni . Özvegy vagyok , drága jó feleségem (Ibrányi Noémi) 20 évvel ezelőt , rákban meghalt . Két lányom Judy és Mártha férjnél van , nagyon jól megértjük egymást . Az egyetlen hiba , hogy más államban laknak . Kb. 400 km. tőlem . Nyugdíjas mérnök vagyok .

Kedves Gyurka , most búcsúzom ! Kérlek add át üdvözetem Bajtársainknak . Ha a jó Isten segít , legközelebbi utamon Pestre , találkozunk

Kedves Családodnak kézcsókom és üdvözetem küldöm !

Téged barátj és bajtársi szeretettel öllelek ,

Wels István
aks.cső.ti.j. Ludovika Akadémia III.évf.

Cső.zlj.pság. Galánta
+ Budapest, 1937.12.17.

1944.08.20. avatás
+ 84é + 1997. 12. 17.

Xántus György nemes csik-tapolczai
hdgy.

1943.08.20.
/1943.08.évf./

VIII.cső.ker. Aknaszlatina cső.szđ. okt.ti.

1943.09.01. 1922.03.25. 1943.08.20. 1943.

Ungvári cső.zlj. harcaiban, Martinka község
+ hősi halált halt +1945.01. HADIKÓRHÁZBAN

Zajka Gyula II.
fhdgy.

1944.01.01.
/1941.évf./

IX.cső.ker. Cšő.szđ. Mérk,okt.ti.

Voronyezs hdf.táb. Sz.U.

+ 1983.03.19. Budapest, tudórák

F.: Somlai Mária

1944.01.01. 1949.06.20. 1944.08.20. 1944.

KAZINCBARCIKA

VORONYEZS

ZAJKA GYULA FHDGY.

Zajzon Jenő nemes sepsiszentgyörgyi
szds.

1941.05.01.
/1932.évf./

VIII.cső.ker. Munkácsi szárnypk.

1941.05.01. 1910.01.24. 1932.08.20. 1932.

F.: Molnár Livia /1941, Budapest/

Gy.: András /1942/, Eszter 1944/

mélyépitő, kalkulátor 1964 , REF

gyomorrák

Öngyilkos lett, Budapest, 1979.10.04. kiugrott az emeletről
átszökött a Vág völgyéből az oroszokhoz

Hajmáskér, Tábor, E. 25.sz.

B.L.1969.01-08.XXII.évf.01-08.sz.40.o.

Németországban meghalt dr.Zajzon Sándor tanügyi főtanácsos a
A Magyar Cserkész Szövetség társelnöke, a Szent László társaság
protestáns lelkésze.

Zalasy Ferenc
alez. /Zálostyál/

1942.10.01.
/1918.évf./

V.cső.ker. ea.ti.

VAJDAHUNYAD

1942.10.01. 1899.03.05. 1917.08.17. 1918.

Délvidéki harcokban, Bácska, Buda¹⁹⁴⁷dai-várban, beteg

Uzmány SzU hdf.táb

Nb. éf. börtön, ^{HALÁL?} EF.

Gy.: - fiai, lánya

+ Garfield /New Jersey/ USA, 1967.02.17, **BETEG**

KAZINCBARCIKA
VORONYEJS

B.L. 1967 XX. 1-3. 24.o.

HALOTTAINK

Zalasy Ferenc alezredes 1967.
február 17-én Garfield, N.J. USA-
ban hosszú betegeskedés után el-
húnyt. Zalasy alez a szegedi ke-
rület beosztott törzstisztje volt,
utoljára 1943-44 években a Bács-
kában fellángolt szerb partizánel-
hárítás irányítójaként Tito bandái-
val szemben különösen kitüntette
magát. Az összeomlás után a nép-
bíróság halálra ítélte, majd bün-
tetését életfogytiglani börtönre vál-
toztatták. Az 1956-os felkelés ide-
jén a szabadságharcosok kiszaba-
dították, majd nyugatra jött. Te-

metése a Szt. István r.k. templom-
ban ment végbe nagy részvétellel.
Temetésén csendőr küldöttség kép-
viseltette magát és sírjára helyez-
ték a MKCSBK new-bruswicki cso-
portjának nagy koszorúját is. Fiai-
nak és leányának mély együttér-
zésünket küldjük! Emlékét meg-
őrizzük!

„... a nemes harcot megharcoltam,
a futásomat elvégeztem, a hitemet
megtartottam.”

II. Tim. 4:7.

Molnár Józsefné sz. Illiczky Marianne úgy a maga, mint a család nevében, mélységes
fájdalommal jelenti, hogy szeretett Férje, a jószágos Apa, Nagyapa és Dédapa

Molnár József

gyémántdiplomás mérnök

végtelen türelemmel viselt hosszú szenvedés után, 84 éves korában, házasságának 59. évében
október 19-én visszaadta áldott lelkét Teremtőjének.

Temetése október 27-én, du. 2 órakor lesz a Farkasréti temetőben.

Gyászolják:

leányai Éva és Lívia, unokái: Zajzon András, Eszter és Judit, dédunokái: Sípos Tamás és
Viktória, ifj. Zajzon András, dr. Petri Ágnes unokamenye, Sípos Gábor, Omakel Béla
unokavejei, özv. Illiczky Lászlóné sógornője, valamint a Fabriczius és Hrehuss család.

EMLÉKE ÖRÖKKÉ VELÜNK MARAD!

Cím: 1026 Bp. Szilágyi fasor 61.

FNYV 13

ajzolás
, bár
szak-
tűntető

Zalántay János
ezds. /Zavilla/

1942.09.30.
/1914.évf./

X.cső.ker. Marosvásárhelyi ker.pk.h.

1942.10.30. 1896.07.07. 1914.10.15. 1914.10-i

Gy.: Mostohafia 2, Linszky Lajos és István

+ Cincinattá /Ohio/ 1974.09.11. tüdőrák

műszaki rajzoló

Braham: I/462. Maros-Torda vm-ben állomásozó cső e nk-r

Részt vett a gettóba tömörít

folymatban.

B.L.1969.01-08.XXII.évf.07-08.sz. 69.o.

Zalántay János ezds. amerikai kivándorlása után a műszaki rajzolás területén helyezkedett el, hol kiválóan megállotta a helyét, bár már nyugdíjba ment, mégis tovább dolgozik, mert "szakmája" szak-tudást is igényel, amit ő 100%-ig felmutatott és főnökei kitüntető bizalmát élvezzi.

B.L. 1974. xxvii. 7-12. 1975. xxviii. 1-6.

Zalántay János ezds

Zalántay János ezredes, a X.marosvásárhelyi ke-rület utolsó pk-h-e 1974. szept.11-én hajnali 3 ó-rakor tüdőrák követke-ztében 78 éves korában Cincinnati, Ohio, USA-ban meghalt. Megőrzött tábo-ri egyenruhájában rava-talozták fel és temették. A keserű hírt mostohafia: Linszky Lajos mondotta be telefonon. Feleségét a- lig félévvel előbb veszi-tette és temette el Wood-bridge, N.J.-ben. Gászolja 2 mostohafia Linszky Lajos és István, 6 unokája és meghatódott, szomorú szí- vű hajdani alárendeltje- inek sokasága. vasfegyelmet tartó pk.

volt, de mindamellett igazságos és bajtársias. Zászlósként került a front- ra az I. világháború kitörésekor és hamarosan 3 Vitézségi Éremet érdemelt ki, köztük a Signum Laudis-t hsz-on kardokkal. Az 1920-as évek elején került a csendőrséghez. Kitünt, mint kiváló oktató és iskolatiszt. Tragikus emigráns magyar sors, hogy az elég nagylétszámú new-brunswicki csoportunk alig 3 év leforgása alatt 4 tisztet veszített: Zalántay János ezds, Dr. Székessy Sán- dor őrgy, Kun László ezds, Dr. vitéz Kun Imre ezds. Ma már csak 1 tiszt él New Brunswick-ban: Horváth Sándor zls. Bajtársak, vigyázzatok, ügyeljetek rá, mint szemetek fényére. Mert ő a csoportvezetőtök, Veletek élő utolsó tiszt Bajtársatok! Az adatok tévesek: 5 tiszt halt meg: Nagyhetényi Jenő ezds a- utóbalesetben vesztette életét! /A BL. szerkesztő-kiadója: vitéz Kövendy Ká- roly ezds Zalántay János ezds ur elvesztésével egyik nagyon szeretett volt kiváló pk-át gyászolja!

Záhonyi Arzén József nemes /CLEMENTIS/
szds.

1941.05.01.
/1932.évf./

1941. 1910.06.06. 1932.08.20. 1932.

VII.cső.ker. 8/1. Nyo.aloszt.pk-a

Gy.: Solt István Mária /1942/

+ Clearwater /Florida/ USA 1997.03.17.

MADARÁSZ ERNŐ
BALLÓ ISTVÁN PÉTERFFY ZSOMBOR ZÁHONYI ARZÉN
MOLNÁR ISTVÁN

n e m e s

Z Á H O N Y I A R Z É N - J Ó Z S E F

v.m.kir. csendőrszázados

Szent László lovag, a Hádikiitményes és Béke-
Kormányzói Dícserő Elismerés, a Szent László
Lovagkereszt, stb. tulajdonosa, v. Szent László
Törvényszéktartó, - 1997, március 17.-én Clearwater,
Floridában 80 éves korában elhunyt.

+ Egy csendőrrel több a Hadség útján +
Isten Veled !

ZÁHONYI ARZÉN

A Cleveland-i csendőr bajtársak egyik csoportja
az 1980-as MHBK bálon:
B-ról j-ra vitéz Szentpétery László, vitéz Mészáros Iván, Molnár István elnök,
Záhonyi Arzén, Dr. Balló István, Nyilas Iván, vitéz Kemes László,
Elek Sándor, Gaál Mihály és Tóth István

BRANKA. 1/422. 1944. 04. 07. A B.M. IRODAJÁBAN RÉSZ VETT A GETTÓÍTÁSRÓL
INTÉZKEDŐ UTASÍTÁS MEGSZERKESZÉSEBEN. BAKY ÉRTEKEZLETÉN. VIII. CSÖ. KER.

GÁRDOS MIKLÓS: A BELYEGES SEREG 99.^a
B.M. KIS TANÁCSBEN ÉRTEKEZLET 04. 07. BAKY ÉS ENDRE ÁLL. TIT. OK. TÖLGYESI KER. P.K.
ZÁHONYI SZDS. THURZÓ, MÉS KÖRÖK. R. TS. OSOK, MALÁZ GEZA MINTES OS.
M. KIR. KORMÁNY RÖVID IDŐN BEÜL MEGTISZTITIA AZ ORSZÁGOT A ZSÓÓKTÓL.

Zámbory Árpád
ezds.

1943.05.01.
/1915.03.évf./

V.cső.ker. Zombor.: Osztt.pk.

1943.05.01. 1896.09.20. 1915.03.15. 1915.03-i évf.

Traunfall-i tábor vez-je

+ Grossmann /Salzburg/ 1974.03.18.

N.K.

Br. I. Cs. Ker. Pk. 1944. 1945

Zékány Zoltán
alez. /Gfellner/

1942.04.01.
/1916.évf./

V.cső.ker. Szegedi cs.ker.törzs: ea.ti.

1942.04.01. 1898.11.20. 1916.08.18. 1916.

+ öngyilkos lett, Passau /Ausztria/ 1946. tavasz, **AGYONLÖTTE MAGÁT**

B.L.1965.XVIII.9-12.sz.40.o.

Zékány Zoltán alez. idegösszeomlás következtében Passau környé-
ken 1946 tavaszán agyonlőtte magát.

Zimonyi Gábor dr.
szds. /Zwikler/

1939.11.01.
/1929.évf./

III.cső.ker. Szombathelyi szárnypk-a

1939.11.01. 1904.06.09. 1930.04.01. 1929-1930.

F.:

Gy.: Emerika Katalin Mária Terézia

+ ? idegösszeomlás

M.kir, őpk.isk.jv.tanf, 3.szd, 1940.évf.

Feladó:

Kez. Mentori Bar
8900 Szeg, Károlyi u. 9.

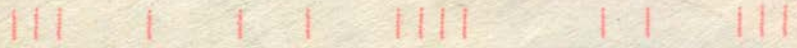
ZIMONAI SÁNDOR ADATAI
BALIS-PIRI

Perjécsy György
úrnak
Budapest
Endakeni út 49. 1C

Géppel →

Kézzel →

1 0 2 1

Falaegomeg 1992. aug. 29.

Kedves Gyurkán!

Nagy halgatásom óta yam a leestarág, hanem
an önmensaladt ork magán is testülettel bit adó.
dó feladat a csak megoldása.

A legutolsó azeit nem tudok megoldani Limonyi
Sándor vizsgálata a problémákra a most eltem kérem
vignitogedlet.

Sz. Limonyi Sándor ne' a BTH-től kintlévő csak
eg párna most kapok, auzban csak azeit is-
mek adatom hiányában, hogy a 10 kerület is Vü. ker.
ellenőrzésben klyonkelt vizseletet, az ma.

A Zoltányokból azeit tudtam megjelölni:

1930-as évfolyamban 1933. nov. 1-ével ha phdogy a
területem?

1939-1940 országosra utazok a Vü. kerületet
hítkomár.

1941-ben ma is a armbathgy. országosra utazok,

1945. márc 27-ig, hely megjelölésig.

1940. május 1-ével (vagy) phdogy. ardo.

1944. május 1-ével országosra utazok a bit eló? ?

1963-ban a vámszintet tanfolyam vizsgáji

Érőszakos és nagyorrúak rendszeres orvosi és 29-
és 30-évi közötti Dales D. 1833-át együtt; új nagy-
Acimmal.

Ér mind nagyobb levele, de a D. nyakvonal ha-
zi, hogy bizonyosak part, hogy 1833-ban már úgy esem
a megalapításról megjelent a nagy a városi állomások-
ban megörökítették.

Itt megáll mind a tudomány: liber ferdelyak
a Fehér Sás utasban lévő leírásokon, a Leostri-
tenségekben, kerekük?

Arvid Ferdélyak koris, ha tudor valamilyen regitári-
lig más regitári. A sok mindennek átmanat fel-
regitári nagy a megalapítás regitári. Ha találatos

a megalapítás elavult!

É ha - tévedés - (rept. hi 3-ais dicitur 1/10⁴)
Körül érkezés fel Postre a Leagyeregy-essent.

Leagyeregyek mellett nagy. Etelek a ha tudor
a 188-koos, nemcsak pléhetés, de ha ha tudor
jómi a Leagyeregy-ig a Duffi-ban elavultságok.
Körül at áll elken - onel a nagy lebbel - ugyan
Leagyeregyek hely leavultsága.

Körül körül a nagy körökön a listák megíté-
lésre: De Kuleson Laci a év megítésben a
nagy leavultsága.

Körül nagy a nagy körökön! A találatos orvosi-
megítés nagy leavultsága körül a év megítésben.

Fr. Szent Szabolcs E.
Szo. Delegatus
Közbiz. 4. 9. Bji

Perjés György
nuak

ZIMONYI SÁNDOR
KULCSKÓ LÁSZLÓ
MOUNDE ANDRÁ
JANI ISTVÁN

Budapest
Budaközi - ut 49./c
1021.

Zalaegerszeg 992. 09. 11.

Lidovos Borsos Gombos!

Lövének a gyűjtés végeredményét, ami teljesen igazol-
ta az el. Nyilatkozatomban? Személytelen levelet és
annak alapján teljes egészében elfogadta it.

ZIMONYI SÁNDOR
Zimonyi Sándor csak annyit — bárbe is megmond-
hogy komoly problémái voltak hirtelen, ami ideig-óráig ki-
kísítette, és hogy ideig-óráig nem fejtette be életét,
teljesen meggyászolt. Felesége is van Zornegya. Május
1957-ben fel akartam keresni, de nem tudtam bejutni
honjára. Zimonyi Sándor adta felvilágosítást, hogy teljesen
visszatértem az edesanyjával együtt. Ez után tovább
nem próbáltam. Most a TB. illetékes osztályvezetője
kér meg, mintán több nőben tudtam segíteni
(egyeseknél csó. a. p. reka), hogy segítsék megőrzésüket
Sándor felesége kíváncsi, mit nagyon kíván.
Tehát kérem hogy Sándor írtára halál meg. Sándor van
Sándor de utána fogok járni tovább. —

Kulcsár László Kertész utca. Felesége idevalósi. Tudomásom
szerint Zala-Décsen volt intézkedés, amire valószínű.
Kertész utca teljesen visszatértem, mint a fentebb
elt. Felesége az akadémia Kertész utca alatt.
Sándor elvált kértam János utca, nem tudtam bejutni.

Zoltay Miklós
aks. cső.ti.j.

Ludovika Akadémia III.évf.

Nagyvárad tanzlj. hdgy. szak.pk.

Hunyadi Hadosztály

+ Kanada /British columbia/ + 86^c HADAK ÚTJÁN, 2007. 11.-12. 515 sz. 2/4 o.
GARAY SZDS. MELLETT A BERETTYÓSENYTMÁRTON: HARCOSBAN. 3.L. 1966. 01-03. 5-6.o.

Zongor László dr.
fhdy.

1941.11.01.
/1939.évf./

VI.cső.ker. Debrecen, Berettyóujfalui szárny ideigl.pk-a

1941.11.01. 1915.06.10. 1942.06.18, 1939.02-i

F.: Schmidt Mária

Szül.: Magyrrégen

Gy.: Zoltán

+ Toronto /Kanada/ 1968.

B.L.1969.01-08.XXII.évf.01-08.52.o.

Zolgor Zoltán dr. 1968 tavaszán a torontói egy-en elnyerte
a B.Sc. fokozatot a vegyészmérnöki szakon.

Zöldi Márton dr.
szds.

1942.03.31.
/1935.évf./

I.cső.ker. Jászberényi szárnypk-a

1942.03.31. 1912.08.14. 1939.01.01. 1935.

F.: Sebastyén Ilona /1942, Budapest/, 1943, Budapest, Buenos Aires
/Argentina/

Ujvidéki per XIV.r. vádlottja

1944.01.14, Né.o.-ba szökött

+ Ujvidék, 1946.11.04. /hétfő 17 h / kivégezték

Gy.: - Márton, 1943.

KÖRÉL A KISZÁCS-ÚT VÉGÉN NYILVÁNOSAN

1944.06.19. LEFOKOZÁS ÉS
KICSAPÁS

Zöldi Márton csendőrtiszt,
az újvidéki vérengzés egyik
végrehajtója, később a de-
portálások irányítója volt.
Az amerikaiak 1945-ben
elfogták és Budapestre
küldték

Braham I/424.o.

-1944 év elején Né.o.-ba szökött a délvidéki tömeggyilkosságbanját-
szott szerepe miatt a rá váró büntetés elől, a fegyveres SS ta-
ként tért vissza és Eichmann ök-ö ti-je volt.

B.L.1970.07-12,XXIII.évf.o7-12.sz. 48.o.

ifi. Zöldi Mártonnének, néhai dr.Zöldi Márton szds.menyének

1970.04.05. Valéria kislány született Comodoro Rivadaviában, Patagoni-
Patagoniában.

√ ZÖLDI MÁRTON DR. CSŐ. SZDS.

A jugoszláv népbíróság előtt: Szombathelyi, Feketehalmy-Czeydner, Grassy és társai

ZALAI HÍRLAP

1993. OKT. 05.

KONDOR EDIT-
VIRRASZTÓ ZSOLT

GETTÓ
ZALAEGRSZEG, 1944. /3. rész/

GADÁNYI ELMÉR CSÖ FKBGY.

mészetezen meg is kaptam a magamét.

Aztán járt ott a táborban Zöldi Márton. (Zöldi részt vett a délvidéki tömeggyilkosságban. A felelősségrevonás elől Németországba menekült, hogy aztán mint SS-kapitány térjen vissza. A megszállás után tagja lett a Baky belügyminisztériumi államtitkár által vezetett zsidótalanító különítmények — a szerk.) Ellenőrizte, hogyan áll a motozás. Egy zsidó nem vette le előtte a sapkáját, rettenetes pofont kapott. Zöldi azt mondta, ha egy egyszerű SS-katona lép elé, akkor is le kell vennie a sapkáját. Utána odaállt néhány már megmotozott személy elé, és azt mondta, azonnal adják elő az eldugott értékeiket. Azok magyarázták, hogy már mindent elvettek tőlük. Zöldi viszont csak annyit válaszolt, ha nem hajtják végre a parancsát, megszólalnak a géppisztolyok. Nem telt bele egy perc, s kisebb kupac ékszer gyűlt össze a lábainál. Motozás után, kérem! Be volt rakva a zsidó asszonyok nemi szervébe az arany, meg a többi érték. Sőt, az egyik fölívágta az oldalát, oda gyömöszölte be az ékszereket, aztán leragasztotta.

Hihetetlen gazdagság volt ott...! Az embereimnek meghagytam, ha valamit lopni próbálnak, velem gyűlik meg a bajuk. De csak egy próbacsendőrt kellett feljelentennem..."

(Folytatjuk)

V. Zöldi Márton Egerszegen

Az egyik nap utasítottak egy hatvan fős szállítmány összeállítására. Sárvarra vitték volna őket. Akkor azt hittem, a cukorgyárba. Ezért igyekeztem, hogy a listára felkerüljön a Böhm-család is, mert náluk laktam Lentiben. Mielőtt elindultunk, kezét fogtam velük, amiért ter-

B.L.1969.01-08.XXII.évf.01-08.sz. 75.o.

Ifj.Zöldi Márton okl. Olajmérnök 1969.06.21.vezette oltárnaz Villaguayban /Entre Rios/ Argentínában Patuel Mária Krisztinát. Az esküvőn jelen volt Nagyiványi Ödön szds., a MKCS argentinai képviselője, ki átadta a boldog kis Marcinak a régi magyar 10 koronás aranyat és a központi vezetőség levelét, egyben a MKCSBK nevében köszöntötte az édesanyát és az ifju párt.

Zöldi Márton

Vallomások a holtak házából. Ujszászsy István vörge. ÁV közp.vez.

357.o. Mint Kudar Lajos /al/ ezds. velem 1942-ben közölte, ott ki Zöldi Márton akkori eső.fadgy. első ízben mérsárlásával. Kudar szerint Zöldi Beregrákos, Munkács környékén személyesen végzett ki zsidókat, ruszinokat, görög keleti papokat és előzetesen megásatta velük sirjaikat.

359.o. Kudar állítása nem felel meg a valóságnak. Zöldi vezette eső.og. Körtvélyesen- 1939.03.19. a templomból elR. peolta és legyilkol- ta Kupár károly helyi görög katólikus papot és az egyházi tanács 4 tag- ját, valamint néhány nappal később, 03.31-én Klastromalján /Oroszorszá- házkatatás ürügyén terroizálta az ottani Szent Bazil rendház szer- zeteseit,-

Magyar Szemle.2003.02. 46.o.

Török Bálint: Zsidómentés Magyarországon.

1944.06.04.Jászberénybe bevonult es-ök a munkaszolgálatosok szerelvé- körbevették. Pk: nem volt más, mint az 1942 eleji bácskai vérengzés kapcsán hírhedtté vált Zöldi Márton eső.szds. az egyenruhában.

Zöldi Márton dr.
szds.

Braham: I/177.o. "maga szervezte meg az állítólagos "Támadást"
saját csapatai ellen

11 é börtön

1943.12.14-én megkezdődött Budapesti perben vádlott

Hatvan pályaudvarán munkaszolgálatosokat szállító vonatot hozzá-
kapcsoltatta az Auschwitzba tartó szerelvényhez II/36.o.is
424.o. Ferenczy legközelebbi munkatársa a zsidótlantási alakulat
436.o. német inváziós erőkkel vissza Magyarországra ban

II/16.o. Munkácson értekezleten mint Gestapo szds.

II/141.o. Sztójay állítólag javasolta, hogy utasítsák ki az or-
szágból

II/471.o. bűnösnek találták az ujvidéki véremgzésekben
1946.01.12. halálra ítélték

II/473.o. pere Magyarországon 1946.01.8-án kezdődött

A magyar antif.ell.áll. és part.mozg. Kislexikon. 354.o.
Röpcédula terjesztéséért Pinter Antal autószerelőt az ujvidéki
véremgzésekkel kapcsolatban sajátkezüleg lőtte agyon.

B.L.1968.01-08.XXI.évf.01-08.sz.68.o.

Ifj.Zöldi Mártona mártirhalált halt dr.Zöldi Márton szds.

Bajtársunk fia Buenos Airesben elnyerte mérnöki oklevelét.

Ujszászy:357.o. Kudar Lajos cső.alez.velelközölte 1942-ben, ott
tűnt ki Zöldi Márton akkori cső.fhdgy. első izben mészáríásaival
Kudar szerintZöldi Beregrákos, Munkács környékén személyesen vég-
zett ki zsidókat, rzzsuninokat, görög keleti papokat és eéőzetese
megásatta velük sirjaikat.

-Ujszászy 214.o. Zöldi Márton cső. szds. megszáktek

Ujszászy.216.o. A hadbirósági tárgyalás alatt Né-oba szökött.

1944.02.10. rendfokozatából elbocsátották, távollétében nem jog.
erősen halálra ítélték. 19440428. felvették a Waffen SS áll-ba.
217.o.1944 04.az Adolf Eichmann vezette Sonder Einsatzkommando SS
Oberscharführerkén/törm/tért vissza. Ujvidéki tetteiért magyar
szolgálati uton vonhatták felelősségre ujvidéki tetteiért. Bakyék
ezt megtagadták.

1944.12. végén az SS "H^Unyadi" fegyveres gránátosho.cső.kül-ét
vezette.

1945.03, Leobeni l. magyar SS zlj-nák jelentkezett táb.cső.szolg-
ra.

Bp-i Nb. 1946.01.11. kötél áltái halálra ítélte. Később kiadták
Ju-nak, ott nyilvánosan felakasztották.

Ujszászy.359.10. Zöldi vezette cső.eg. Körtvélyesen 1939.03.19.
Tmplomból elhurcolta és legyilkolta Kypár Károly helyi görög
kat.papot és az egyházi tanács 4 tagját, valamivel néhány nappal
később 03.31. Klastromalján /Oroszvég/ házkutatás ürügyén terro-
tilálta az ottani Szent Bazil rendház szerzeteseit.

1996. MÁJUS 18., SZOMBAT

Az újvidéki tömeggyilkosság is szerepet játszott Bárdossy menesztésében. A képen Hitler és az új miniszterelnök Kállay a német főhadiszálláson

Az 1942. évi újvidéki tömeggyilkosság titkos története

terv végrehajtásába: Feketehalmy-Czeydner Ferenc altábornagy a Déli V. Hadtest parancsnoka, Grassy József ezredes, Zombor katonai parancsnoka, Deák László ezredes a zsablyai határvasdász-alakulat parancsnoka, Zöldi Márton csendőrszázados. Mind hazaárulók, a Gestapo szolgálatára tettek fogadalmat. A helyszín és Berlin közötti rádiós összeköttetést a bányai német csapatokhoz beosztott Gestapo-tiszteken keresztül tartották fenn. Helyszínnek a Zsablya-Sajkásgyörgye-Sajkásszentiván térséget jelölték ki, mert itt alakította meg a Jugoszláv Kommunista Párt a 40 főből álló sajkási partizáncsoportot. Hírek terjedtek el, hogy január 5-én a partizánok Szent Bertalan-éjrt rendeznek a magyar lakosság között. A csendőrség erősen eltúlozva a veszélyt, hamis jelentéssel 200 fős katonai karhatalmi támogatást kér, amelynek parancsnokául Czeydneret javasolja. A bányai német

zsablyai gyilkosok most Újvidéken akarják folytatni a vérengzést. Január 19-én Popovics Milan, a szerb nemzeti-ség parlamenti képviselője részletesen tájékoztatja társát, Bajcsy-Zsilinszky Endrét a zsablyai tragédiáról, felhívja a figyelmét, hogy a tömeggyilkosság megismétlésére készülődnek Újvidéken, ha nem akadályozzák meg időben. Bajcsy-Zsilinszky Endre még este haladéktalanul levelet küld Bárdossy miniszterelnöknek sürgős intézkedést kérve. Látszólag még az utolsó pillanatban voltak, de már elkéstek. Másnap, január 20-án Hitler utasítására ezúttal Keitel tábornok, a hadsereg főparancsnokságának (OKW) vezetője érkezett Budapestre, hogy „a kormánnyal tárgyaljon”. Bárdossynak minden idejét leköti, más ügyben intézkedni nem tud.

Ezzel egy időben Újvidéken a Gestapótól kapott módszerek szerint (teljes hírzárlat, kiárási tilalom, fegyver-

lik Bárdossynak – mint egyik felelősnek – a leváltására is. Kállay lett az új miniszterelnök, és az elrendelt hadbírói nyomozás Újvidéken egyértelműen előre kitervelt tömeggyilkosság tényét alapítja meg. Az angol kormány is tiltakozását fejezte ki, követelve a bűnösök megbüntetését. Belső viták és Kállay tévedései miatt az ügy egy éven át elhúzódik, de végül – részben külföldi követelések hatására – 1944. január 14-én 17 személyt állítanak katonai bíróság elé. A szemtanúk beszámolóira alapuló vádirat tárgyilagoss volt. A tárgyaláson feltűnő módon megjelent a német katonai attasé is, aki mint utólag kiderült, titokban megnyugtatta (és egyúttal figyelmeztette) a vádlottakat, bármilyen ítéletet is hoznak, hamarosan kiszabadítják őket. (Berlinben Hitler és Müller irányításával már elkészült Magyarország katonai megszállásának titkos terve, időpontja: 1944. március 19.)

következtében az 1941. július elején bevetett gyorshadtest megmaradt egységeit október 15-ig hazahozták a szovjet frontról, ezáltal az ország gyakorlatilag kivált a háborúból, magyar csapatok harctéri műveleteket nem folytattak. Mindezt bizalmatlanul figyelte a német vezetés, mivel Románia, Szlovákia 200 000 fős hadsereget küldött a szovjet frontra. Bajcsy-Zsilinszky Endre képviselő levélben indokolja meg Bárdossy miniszterelnöknek: a németek a háborút máris elvesztették, de a kormányfó szerint kényszerű helyzetben a csapatok visszavonásánál többet nem lehet tenni végzetes következmények nélkül. Ettől függetlenül Horthy kormányzó bizalmas tanácsadói (Bethlen István és köre) is felhívják az egykori híres admirális figyelmét a hadihelyzet hátrányos alakulására, emiatt számolni kell Németország esetleges vereségével is. Szerintük a magyar vezetés túlságosan és egyoldalúan elkötelezte magát a németek oldalán, helyes lenne kapcsolatot létesíteni az angolszász hatalmakkal is, ami adott helyzetben megkönnyítené az átállást Magyarországra számára. Ennek eredményeként egy félig átgondolt titkos üzenetet küldtek a brit külügyminiszterhez, tudakolva: „támogatná-e az angol kormány Magyarország átállását az angolszász hatalmak oldalára és elfogadná-e Horthy vezető szerepét? A válasz kedvezőnek látszott: „A brit kormány örömmel üdvözlözné Magyarországot átállását. Horthy admirálisnak változatlanul jó hírneve van a brit sajtóban, úgy tudják, nem tapad vér a kezéhez, Magyarországon nem történtek olyan atrocitások, mint Európa más megszállt területein.” A háború vége felé a németek sietve ládákat súllyesztettek el az Alpokban található több száz méter mély tavakba. A hetvenes években osztrák kutatók ezekből egyet felszínre tudtak hozni, és felnyitották.

Átállási tervek

A hamisdollár- és fontkötegek mellett találtak Hitler titkos tanácskozásairól készített jegyzőkönyvet is, amelyekből az egyik magyar tárgyú volt. Ebből kiderül, hogy az említett titkos angol

vezetőivel, közölve, hogy a magyar vezetés átállást készít elő az ellenséges oldalra, amelyet megelőző intézkedésekkel meg kell akadályozni. Elsőként azt vizsgálták meg: milyen irányba történhet Magyarország átállása? A Szovjetunió felé kizártnak tartották, Romániát a két ország közötti területi ellentétek miatt szintén elvetették. Ezután Magyarország déli határvonalát vették szemügyre, és úgy ítélték meg, egyedül ebbe az irányba képzeltelhető el, hogy a magyar vezetés Tito partizánjainak közvetítésével kapcsolatot teremthet brit csapatokkal. Ezt követően arról döntöttek, milyen intézkedést kellene tenni a veszély elhárítására.

A Gestapo főnöke, Müller Horthy félreállítását javasolta, de ezt Hitler elvetette. Indoklása szerint ő ugyan sosem bízott Horthyban, de személye az egész országban annyira elfogadott, hogy most problémák nélkül nem tudna más alkalmas személyt ültetni a helyére. Müller újabb javaslattal állt elő: ha az átállást Horthy jó híre tenné lehetővé, akkor elegendő lesz, ha a hírnevét bemocskolják. Rendezni kell a nevében egy tömeggyilkosságot, és attól kezdve számára mindenféle átállás lehetetlenné válik. Vannak megbízható emberei a katonatisztek között, a csendőrségben, akik ilyen feladat végrehajtására alkalmasak, és angliai ügynökeink keresztül gondoskodnak arról, hogy az eset mint „Horthyék rémtettei Magyarországon” a brit sajtóban megfelelő tálalást kapjon. Hitler a javaslatot elfogadta. Egyetlen kikötése volt, hogy a tömeggyilkosságot nemzetiségi területen hajtsák végre oly módon, hogy ennek következtében a szerbek és a magyarok között keletkező éles nemzetiségi ellentétek számukra a birodalom érdekei ellen irányuló bármilyen együttműködést lehetetlenné tegyenek.

Egyidejűleg Budapestre küldi Ribbentrop külügyminisztert, hogy tárgyalásaival vonja el a magyar kormány figyelmét az eseményekről. Megkezdődött a terv végrehajtásának előkészítése. Az előkerült jegyzőkönyvből kiderül: a déli határvidéken a Gestapónak négy magasabb beosztásban lévő, sorszámozott igazolvánnyal rendelke-

Szombathelyi Ferenc vezérkari főnök hisz a hamis jelentéseknek, és engedélyt ad tisztogató razzia rendezésére a Sajkás-vidéken. 1942. január 5-én négy napos „hivatalos látogatásra” megérkezik Ribbentrop külügyminiszter. Sajkodon Deák irányításával elkezdődik a razzia, és a tűzharcokban 40 partizán leli halálát.

Bemocskolni Horthyt

Másnap Grassy új parancsot ad ki a térség ismételt „tervszerű átfésülésére és megtisztítására a kommunistáktól”. Miután a partizánokkal már végeztek, a „kommunisták” csak a polgári lakosság közül kerülhetnek ki! A „tisztogató” során 1800 főleg szerb nemzetiségű polgárt lőnek agyon, holttestüket a jeles Tiszába dobták. Czeydner jelenti a feladat végrehajtását a Gestapo-tiszteknek, de főnökük, Müller Berlinből az akciót eredménytelennek minősítette, mivel helyszínnek egy nagyon kis ismeretlen körzetet választottak, az eseménynek nincsen megfelelő visszhangja. Meg kell ismételni az egészet egy na-

gyobb városban. 1800 embert tehát hiába lőttek agyon! Czeydnerék választása Újvidékre esik. Viszont ehhez újabb miniszteri engedélyre volt szükség. Ezt Czeydner ismét hazugsággal tervezi megszerezni. Január 12-én Budapesten beszámolórt tart a belügyminiszter, a honvédelmi miniszter és Szombathelyi vezérkari főnök előtt a sajki razzziáról anélkül, hogy az áldozatok számáról említést tennél. Befejezésül kijelenti: a kitűzött célt, a térség megtisztítását nem sikerült teljesen elérni, mivel a partizánok „Újvidékre húzódtak be”, ezért a razzziát ki kell terjeszteni a városra is. A miniszterek mindent elhittek, az engedélyt megadták! Külső előkészületekből néhány

óri egység járta a húszfokos hidegben főleg a szerbek által lakott utcákat, emberek ezreit kísérve egy igazolóbizottság elé. Akit nem igazoltak, azt egy résztörvényszék mint „partizángyanús személyt” halálra ítélte. Január 20–23. között mintegy 2000 polgári személyt juttattak erre a sorsra, többségüket a Duna jegén lőtték agyon. Bárdossy még január 21-én este kapkodva telefon lead egy utasítást Czeydnernek, hogy „ne legyen semmi kegyetlenkedés”, de a karhatalom parancsnoka ezt cinikusan figyelembe sem veszi. Szombathelyi január 22-én táviratban ad parancsot Czeydnernek az atrocitások beszüntetésére, de az altábornagy már csak a Gestapo utasításainak engedelmeskedik.

Mi lett ezután a bűnösök sorsa? A tragédiáról napokon belül több bejelentést kap Bajcsy-Zsilinszky Endre és Bethlen István volt miniszterelnök. Mindketten a kormányt tartják felelősnek a történekeért, ezért Horthyhoz fordulnak intézkedésért. Tájékoztatják a kormányzót a szemtanúk beszámolóiról, megkéri az ügy kivizsgálására, a felelősök megbüntetésére, és rábeszél-

használva a német katonai attasé éjjeli követségi autóban a Német Birodalomba (Ausztriába) szöktette őket. A többi vádlott 10-14 évig terjedő büntetést kap, de a németek ígéretüknek megfelelően március 19-én őket is kiszabadítják. 1944. október 15-én, a sikertelen kiugrási kísérlet után a Gestapo Horthyt is letartóztatja, helyére Szálait teszi. A kiszökött négy fővádlott visszajön, Czeydneret kinevezik honvédelmi miniszterhelyettesnek. Bosszúból most ő rendeli el Szombathelyi letartóztatását. Elítéltetésére már nem marad ideje, mivel a Vörös Hadsereg novemberben már Budapest felé közeledett. Bácskában a továbbvonuló ukrán hadtest nyomában megjelentek a jugoszláv partizánok büntető-(kivégző) osztagai, és faluról falura járva 40 000! magyart agyonlőnek, 100 000 személyt elűznek.

Halálos ítéletek

A harcok mindenhol véget érnek, és a jugoszláv katonai vezetés háborús büntettek vádjával az újvidéki tömeggyilkosság felelőseinek kiadatására kéri a győztesektől. Bajorországban a Dulles vezette OSS (CIA elődje) ezredese, Himler Márton letartóztatja Szombathelyit, Czeydneret, Grassyt és Zöldit. Újvidékre szállítják őket, de ügyüket Budapesten is kivizsgálják. A Népbíróságok Országos Tanácsa Szombathelyit bíróság elé is állítja, mert az újvidéki vád mellett felelősnek tartja az orosz fronton elpusztult 100 000 katona és munkaszolgálatos haláláért, akiknek a kiküldéséről éppen ő alkudott meg akkor Keitelrel, ami ennél kétszerte több embert követelt. Ismert nagy írók tiltakozása ellenére életfogytiglanra ítélik. Ezt fokozandó Riess szociáldemokrata párti igazságügy-miniszter felsőbb utasításra titokban kiadja a jugoszláv katonai hatóságoknak. Háborús büntettek ügyében egyetlen személy adhatott utasításokat, Péter Gábor (alias Eisenberger Béni szabósegéd), az ÁVO vezetője, későbbi tömeggyilkosa. Bárdossyt halálra ítélik. Újvidéken nyolc személyt állítanak népbíróság elé – köztük árulás címén Popovics Milán volt képviselőt is

telkiállapotot mindennap, minden órában elérheti, amikor imádkozik, vagyis egyedül marad, és személyes párbeszédbe kezd Istennel. Miként Krisztus földi életében együtt érző türelemmel meghallgatta a hozzá forduló embereket, ugyanolyan kölcsönös bizalommal fordulhatunk a bennünk lakozó Istenhez, s hagyatkozhatunk sugallatára. Istenhez a legjobbak étünkkel fordulunk, s Ő a legtisztább akaratunkat szólítja meg. Istennel az imádság nyelvén tegezõ viszonyban állunk imáinkban, mert õ szülõnk, testvérünk, legjobb barátunk, aki elõl semmit sem titkolhatunk el. Nincs értelme alakoskodni Őelőtte, hiszen mi kezdeményeztük az imádság párbeszédét, s végtelen tudása magába foglalja minden kimondatlan bánatunkat és kívánságunkat is. Így hát aki Istennel van, soha nincs egyedül. A szentek azok, akik földi életük minden pillanatában az isteni sugallat hatására akarnak és tudnak cselekedni. Mi, gyarló emberek, néha szánt szándékkal nem figyelünk Őrá, nem akarjuk meghallani a barátságos figyelmeztetést, a szelíd korholást. Hányszor nem hallgatunk „jobbik eszünkre”? Hányszor hurrogjuk le, nevetjük ki jobbik énünket, halhatatlan lelkünk parancsát! Pedig az isteni sugallat olyan egyetemlegesen árad szét, mint a napfény: mindenkire sugárzik.

Aki árnyékába húzódik a napfény elõl, magára vessen – gonosz úton jár. Aki nem szólítja Istent, és nem hallgat szavára, saját lelkének gyilkosa.

Ma, úgy látszik, nagyon sok szerencsétlen lélek fordult el végképp Istentõl. Nem kíváncsiak sugallatára, vigasztalására, tanácsára. Csak ezen a világon és csak az anyagban keresik boldogságukat. Isten teremtményei, de elfordulnak teremtményüktõl, mesterüktõl, atyjuktól, testvérüktõl, barátjuktól.

Hallgassunk Isten sugallatára, hogyan segíthetünk nekik.

Szentmihályi Szabó Péter

en, 1990 januárjában választanunk kellett, de nagyon gyorsan – mondja Király László helyettes fõszerkesztõ. A régi lapcímet (bárha Kós Károly bácsi rajzolta is meg) nem akartuk semmi áron, akartuk viszont azt a polgári szellemû hozadékot, amelyet fél évszázadon át az a lap ki-termelt, amely úgy erdélyi, hogy egyetemes is, és itt, Kolozsvárt. Lévnem, hogy 1946 és 1989 decembere között az Erdélyi Helikon szellemiségébõl és szerzõgárdájából a legtöbbet lapelõdünk mentett át: úgy határoz-tunk, hogy Helikon-fejléccel állunk olvasóink elõ.

– A Korunk hetvenéves, pár év megszakítással; az Utunk – persze a kolozsvári Helikonban továbbélve – idén lenne ötvenéves.

– A diktatúrák idõszaka, a magyartalanítással járó elmúlt nyolcvan év irodalmi-szellemi teljesítménye erdélyi viszonylatban megment minden Magyar-rázkodástól – vélekedik Lászlóffy Aladár, a világkultúra rovatvezetõje. Elmondható ez a jellegtelen címet viselõ Utunk negyvenhárom évére is, ebbõl a teljesítménybõl minekünk, ha akarjuk, ha nem, az üzenetet hordozó, rólunk és holnapi erdélyi magyarságunkért szóló, esztétikai mércével mérhetõ alkotásokat és

A kolozsvári Máttyás ház, Máttyás király szülõháza (Cseh Gusztáv grafikája)

szívlelték meg azt a lutheri mon-dást, mely szerint „egyazon percben kell fondorlatosnak len-nünk, miként a kígyó, de szelid-nek is, mint a bárány”. Lám, lám, nincs új a történelmi nap alatt! De folytatva a gondolatmenetet – a Gaál Gábor-i baloldal más tagjai is itt találták meg a közlési lehetõséget, például Nagy István, aki sokáig igazgatója volt a lap-nak, Tamás Gáspár, Kovács György és mások. Persze, az elsõ igazi „generációváltás” is e fórum kö-rül zajlott le kis irodalmunkban: Szabó Gyulát, a nemrég Kossuth-díjra javasolt (de meg nem sza-vazott) prózaíró, Fodor Sándort, Panek Zoltánt, Bajor Andort és Bá-lint Tibort ez a szellemi mûhely „csiszolta” ki. Nyilván Sütõ An-drást sem szabad a sorból kihagy-nunk, bár õ átköltözött Maros-várashelyre, de novellái zömét itt közölte, s aki, örömünkre, megkapta a Kossuth-díjat.

– Egy-két „generációváltás” még lezajlott a lap hasábjain és a köré gyûlt csapatban. A 60-as

és ez a lényeg. Ha szellemi elõ-deinkre gondolunk, akik akár kortársaink is lehetnek, minden-képp Páskándit, Székely Jánost és Kányádi Sándort kell megemlíte-nünk... no meg azokat az eszté-tákat, akik a szép emlékezetû irodalmi kört, az egyetemisták Gaál Gábor Körét felkarolták; a névsor hosszú volna, de egy-két nevet, Marosi Péter vagy Láng Gusztáv nevét, Bretter György ne-vét feltétlenül említenünk kell.

– Tulajdonképpen ez a mai kolozsvári Helikon „múltja”, egy más lapban. Mit vállal fel ma a Helikon?

– 1990 után – mondja a fõszer-kesztõ – helyzetünk annyiban változott, hogy kiléphettünk a sorok mögül; nyíltabbak lettünk, vállalhatjuk, immáron minden-féle politikai kényszer nélkül az erdélyi és egyetemes magyar sorskérdések irodalmi szintû megszólaltatását. Lapunk hasábjain a társamûvészeteknek mindenképp helyet kell ad-

ra, a véltünk egy „gettóban” mû-ködõ Korunkra, de másokról is beszélhetünk. Nos, a nagy egészébõl mint reánk testált fel-adatközbõl a magunk szeletét mindannyiunknak ki kell ven-nünk. A Helikon már az elsõ percektõl vállalta az erdélyi ma-gyarság identitástudatának befo-lyásolását – bármilyen rossz is a szó. A kiutat keresve arra a meg-állapításra jutottunk, hogy nagy bajunkban a lélekjelenlétünk el-vesztítése, a kilátástalanság örökös hangsúlyozása bûn. Önma-gunk képességeire, életerõnkre számtalan példát ad a múltunk, de a jelenünk is – egy ilyen mû-helyben, mint a kolozsvári Heli-ikon, ezt a szellemiséget kell fel-mutatnunk. Versben, prózában, esszében, cikkben.

Már azért is – vélekedik Mó-zes Attila –, mert mi és a hason-szórú fórumok – a Vajdaságban is, a Felvidéken is – vagyunk az eklatáns példa azon tetelre, mi-szerint a felépítmény túléli a szét-esõ alapot. Trianon után, a szét-esett Magyarországból csupán az egységes magyar kultúra és irodalom maradt meg. Mine-künk ebben kell lélegeznünk!

– Hogy mi élteti a Helikont, azt látjuk, de ki és mi tartja el?
– Lapgazdánk a Román Író-

Bethlen Gábor földjén ezt a me-gatartást autonómiának neve-zük. Kulturális fórumaink kiújt-csak ez lehet: egy jól aladúco kulturális autonómia képes len-ne – részarányosan, kétmillió néptöredékben gondolkodva anyagilag is helyzetbe hozr szellemi mûhelyeit. Hiszen sem mi sem megalázóbb, mint fol-ton a túlélésért dolgozni.”

Gyönyörû lapszerkesztõi sor – ismerõs megállapítás ez a anyaországban is, minálunk Kolozsvárt azonban más vetüle-te van a meg- és fennmaradás-nak, a túlélésnek. Ott, mikén Kassán is, Szabadkán is vagy Po-zsonyban, egy lap, egy folyóira másokat éltet meg, egész közössé-geket lát el. Egy Helikon-szert irodalmi mûhely a maga erköl-csiségével, minõséget teremtõ jelenlétével tüntet.

Márton Áron, Erdély hírneves püspöke 1937-ben írta: „A mosta-ni kavargásból a jövõbe csak azok a népek menthetik át az életüket, ame-lyek munkába tudják állítani összeszellemi és erkölcsi erõiket.”

Örök dilemmánk, vajon mi-ért, hogy ezeket az intelmeket is-mételen föl kell emlegetnünk? Kolozsvárt a Helikon és köre ez-teszi, és nem rosszul. Kár, hogy idehaza nincs idõ az odafigye-lésre.

Bágyoni Szabó István

Titkos tömeggyilkosság

Folytatás a 9. oldalról

–, és formális perben mindenkit halálra ítélnék. Szombathelyi Fe-rencet a Honvédelmi Minisztéri-um 1994-ben rehabilitálta, de csak magyar oldalról.

A tömeggyilkosság cinikus ki-tervelõjének, a fõbûnösnek, Müller Gestapo-fõnöknek a sze-mélye végig titokban maradt. Egyszer ugyan közel állt megér-demelt sorsához, de megúsza. 1944-ben ügynökeiktõl jelentést kap, hogy Canaris admirális, az egykori cattarói tengeralattjáró-

kapitány, a katonai elhárítás (Abwehr) vezetõje titkos tárgya-lásokat folytat az amerikaiakkal (OSS-sel) Svájcban. A hírt elõ-ször vele közölte, mire az admi-rális figyelmeztette: okmányok-kal tudja bizonyítani, hogy Mül-ler nem árja származását. Jól tud-ták, ez is mivel jár, így kölcsönö-sen hallgatni kényszerültek, míg Müller váratlanul lecsapott. 1944 augusztusában belevette Cana-ris nevét a Hitler elleni merény-lelet elõkészítõ katonatisztek névsorába, így a Führertõl kapta meg az engedélyt riválisa letar-

Magyar csapatok támadása Zombor elfoglalásáért

tóztatására és felakasztására Müller meg a teljes összeomlás elõtt felajánlja szolgálatait a szovjet hírszerzésnek, hiszen jól ismerték egymást. Berlinben fogságba került és nyomtalanul eltûnik. Bizonyosan annyi álla-pítható meg, hogy néhány év múlva elkezdõdik a szovjet KGB látványos világméretû sikersoro-zata, amikor az egész nyugati vi-lág évtizedeken keresztül a „szov-jet” mesterkémeiktõl rettegett. A 40 000 magyar (és 40 000 horvát, 40 000 szlovén) nemzetiségû pol-gár kivégzése nem bántotta a gyõztes hatalmak igazságérzetét, miattuk nem tiltakozott senki.

A felső vezetést valótlan, a helyzetnek meg nem felelő, felnagyolt, rémlátó, szóbeli, telefon- és írásbeli jelentésekkel félrevezették. Ezáltal elnyerték a felsőbbség jóváhagyását a megjelölt területek lerazziázásához. S miután ezek során ellenállásra nem találtak, mesterséges, valótlan helyzeteket teremtettek, miből indokolatlan vérengzések keletkeztek.

Betetőzték mindezt az Újvidéken 1942. január 21., 22., 23-án történtek. Itt 3 napon keresztül, ellenállás mímelésével, a szerb és zsidó lakosságot ötletszerűen és a karhatalmakat fosztogatásra is szabadjára engedve, irtották.

Számszerű adatok:

A hadbíró nyomozó eljárás szerint 1942. január 4–8. között Zsablyán 653, Csurogon 869, Óbecsén 168, Temerinben 47, Január 9–14. között Mozsoron 195, Tündéresen 32, Dunagárdonyban 74,

Január 21., 22. és 23-án 879 ember vesztette életét.

Mindössze 3309 polgári egyént, közöttük 147 gyermeket és 299 elaggott férfit vagy nőt öltek meg.

Vád és összébűnösség:

E cselekmények miatt vádlottakat Vkf. bírósága az 1930. III. 59. 1. bekezdésének 1. pontjába ütköző hűtlenség bűntette címén helyezte vád alá. A vádlottak a hűtlenséget általában követték el, hogy »az események« rovatában ismertetett módon a vezetésükre bízott karhatalmi erőket – a magyar honvédség és csendőrség hagyományos jó hírének csorbításával – törvényes rendeltetésüktől elvonták. Sőt az állam céljával ellenkező módon használták fel. A keletkezett jogsérelmeket nem vizsgálták ki. A tettesek felelősségre vonását szándékosan elmulasztották. A Délvidéken foganatosított karhatalmi műveletek alatt szolgálati kötelességüket megszegték. Alárendeltjeiket bűncselekmények elkövetésére buzdították. Ezáltal okozói lettek annak, hogy a karhatalmi tisztogatás vérengzéssé, kegyetlenkedéssé és fosztogatássá fajult. Ezzel a magyar állam fegyveres erejének szándékosan súlyos hátrányt okoztak.

Egyéni bűnösség:

Vitéz Feketealmay-Czeydner Ferenc ny. áll. altbgy. I. rendű terhel, a kirendelt karhatalmi erők együttes parancsnoka, a karhatalomnak a m. kir. honv. Vkf-től kapott utasításától lényegében eltérő ellentétes rendelkezéseket adott ki. A neki alárendelt karhatalmakat és parancsnokokat ellenőrizni elmulasztotta. Az elkövetett súlyos visszaélésekről és kilengésekről felsőbb helyre a valóságnak meg nem felelő jelentést tett. A megtörtént eseményeket letagadta. Felsőbbségét megtévesztette. A való helyzetről huzamos időn keresztül felsőbbségét tévedésben tartotta.

Midőn egyik alparancsnoka, Zöldy cső. szds. feladatáról utasítást kért, azt válaszolta: »Céлом a megtorlás.« Zöldy cső. szds. azon további kérdésére, hogy »mit csináljon, ha hullákat fog látni«, azt válaszolta: »Ezt akarom.«

Midőn 1942. I./22-én este a m. kir. honvéd Vkf-től azt a távmondati rendeletet vette, hogy minden vérengzést azonnal akadályozzon meg, eltúrte, hogy másnap (I/23) Újvidéken még 53 gyermeket, 650 felnőttet és 100-nál több aggasztóan lőttek agyon.

Vitéz Grassy József vezérőrnagy. II. r. terhel, mint a külön területi hatállyal működő karhatalmi csoport parancsnoka, az általa kirendelt egységeket és járőröket nem ellenőrizte. Saját személyes vezetése alatt jogtalanul véstörvényszéket alakított, s annak keretében jogszerű bírói ítélet nélkül döntéseket hozott, kivégzendőket jelölve ki. Midőn 1942. I/22-én Korompay főhadnagytól azt a jelentést vette, hogy az újvidéki strandon a Duna jegére elhelyezett pallókon az újvidéki utcáról és házakból összeszedetteket válogatás nélkül kivégzik, ezt beszüntette, és csak a véstörvényszék által halálra ítélteteket engedte a vesztőhelyre vinni.

Vitéz Deák László ny. áll. ezredes III. r. terhel, mint a helyszínre elsőnek érkező magasabb honvéd karhatalmi parancsnok a beérkező hírek kötelességszerű ellenőrzésének elmulasztásával és helytelen magatartásával nagyban előmozdította a sajnálatos pszichózis kialakulását. Midőn Csurogról Stepan cső. szds. jelentette neki, hogy a hombárban

A hivatalból kirendelt védők inkább a vádat képviselték. A vádlottakat koncként dobták oda Csurog és Zsablya partizántámogató szerb lakóinak. Az onnan elmenekült magyarok, akik a partizánok bosszúját túlélték, a maguk ártatlanságában nem vehettek részt a tárgyaláson, ahol süített a magyargyűlölet. A kommunista jog gyakorlása szerint nem a vádlónak kell bizonyítania a vádlott bűnösségét, hanem neki magának kell büntelenségét igazolni.

A terem s a környék tele volt milicistával és OZNA-ügynökökkel.

A tárgyaláson ötpercenként felhangzott a biztató üvöltés: »Na vesab snijma! Akasztófára velük!«

A vádlottakat egyhetes tárgyalás után mind halálra ítélték a nép nevében. Szombathelyit, Feketealmyt, Grassyt és Zöldyt kötél általi, Popovicsot, Perepaticsot és Nagyot golyó által végrehajtandó halálra ítélték. A kötél általi kivégzést nyilvánossággal súlyosbítva.

Szombathelyit és Zöldyt az »Almaska Groblje« nevű újvidéki szerb temető előtt akasztották fel. Feketealmyt Csurogon, Grassyt Zsablyán végezték ki.

Az új Vajdasági Magyar Szó azt írja az utolsó szó jogán nyilatkozó Szombathelyi Ferencről: „Nem érzem bűnösnek magam, az én lelkiismeretem tiszta!”

Ennek ellenére a kultúrotthon (leventeotthon) színpadán október 31-én kihirdetett ítélet minden vádlottra: halál.

Feketealmly-Czeydner és Grassy szidták egymást. Zöldy sántított, amit a budapesti népbíróságon még nem tett.

Grassyt és Zöldyt kötél általi kivégzésre, Szombathelyit golyó általi halálra érdemesítették a magyar napilap tudósítása szerint.

Feketealmly-Gzeydnerről mintha megfeledezett volna a lap.

Különbözik a kivégzések helye és módja szóbeli emlékezőnk híradásához képest.

Grassyt és Zöldyt a Kiszácsi út végén nyilvánosan akasztották.

A golyó általi kivégzéseket – Szombathelyiét is – a Vajda-

sági Magyar Szó szerint a péterváradai erődben közönség nélkül hajtották végre.

A három tábornok kivégzéséről ma már ellenőrizhetetlen, szemtanúk által nem ellenőrizhető hírek maradtak fenn. Ezek a tudósítások bekerültek Lakatos Géza vezérezredes emlékirataiba is. Eszerint Szombathelyi Ferencet Újvidéken karóba húzták volna, Feketealmly-Czeydner Ferencet Csurogon, Grassy Józsefet pedig Zsablyán nyakig elevenen földbe ásva egy-egy láncalpassal (talán harckocsival) tették a földdel egyenlővé.

A magyar hatóságok azzal a feltétellel adták át bűnös állampolgáraikat a jugoszláv büntetőszerveknek, hogy az elítélteket sújtó újabb ítélet nem lesz szigorúbb, mint a magyarországi volt.

Ez az ígéret egyedül Szombathelyit védelmezhetette (volna), minthogy társaihoz képest az ő magyar büntetése csupán életfogytiglanra szólt.

A magyar igazságügyi hatóságok, tudunkkal, nem protestáltak állampolgáraik „értesítés” nélkül történt kivégzése ellen.

Hivatalosan úgyszólván nem is vettek tudomást arról, hogy ítélező hatáskörükből kicsúsztak tavaly-tavalyelőtt Nyugatról hazakért-követelt háborús bűnösei.

A Budapesti Népbíróság 1947. február 25-én rendeletben igazolta, hogy az Országos Népbíróság által hozott jogerős ítéleteket okmányszerűen elismeri s az ítéleteket végrehajthatónak nyilvánítja. Tehát Szombathelyi Ferenc számára az életfogytiglani fegyház letöltésének kezdetét rendeli el.

Ceres Tibor,
Nirboozu' Ba'iskalan.
82-85. fo
270-291 oldalak.

F. Szent-Martoni Zrné
Zalaegerszegi Kertakadémia 9.
8900

W

Perjéssy György
únak

DR. ZÖLDI MÁRTON

CSERES TIBOR : VÉRBOSZÚ BÁCSKÁBAN

Budapest

Budaörsi út 49./c

1021

Zalaysnes 1993. 09. 21.

Leaves Pozarica Zrnica!

Igrutemker hines emallittem ez plunafattatit
Eter karint. Aked jtkau all maddodben Posteu keelle-
vörked a dögöket, mind nekem it viddkeu.

A dögöchor aueyit, hogy az az állitit megörökitke
ez iteni ömester, aki a megöröndi idelökül boldgalt,
hogy kenne idesypst a kormmü alet kizigokit,
megauis Kovris Jucü, aki deintett, hogy karcival
ke jgylalkonak, azt döllitje, hogy karcival aueyit a meote
oues karcisz vlt, külföldön is karcipelt. Nem vitat-
kentan Jucüve. Kmit az vöröbil kontrolak: tudar
a valódiosyit megállapitad Te is, karcival pl, ahogy
Andrad.

Jucü kütömböu holung (herdän) a Kovris karciznaig
örök' asportyival idején a karciz. karcizny' meg-
hivésára. Nem önk keelven van pluciumi, de Öradü
meghüt, hogy a Jucü alet karciz isethat vöröbil ve-
zür at. Ez megvöröbil itet.

Larsen Rosnadi karciznaig karciznaig karciznaig
is emallittem. Nem tudak is möröbil-e, ory tudak, karciz-

Kortán is Edo-va. Ha igen, akkor is a magyarországi
magyar és önkéntesek, jöjjenek az újabb feladatok-
ra, beírva. Kérlek arra is kérjen leírni magukról
adatok. Te mit is feltudol majd hazánkban.

Magyarok is vannak, hogy én is magamra tud-
bízom, hogy ezt nekem is tudok bízomra magam
ra, de a boldog emberek mellett jöjjenek, ha nekem van
a boldog. - Ilyen mit egy nekem az a magyarok.

Ez a post el (akár egy virág), aminek az a
a kőzetek, hogy elvitt a villa és a felhagy. De
vissza nem fordult el, így elég zománccal.

Ha már a gyűjtésnek kímélve, elég jól tudja
hazánkban, kímélve és kímélve megkímélve a magyarok is.

Most már lassan megint - a kőzet jöjjenek a kőzetek-
gohet kőzetek - a kőzet kőzetek a kőzetek.

Dehát, hogy ha a kőzetek jöjjenek a kőzetek, de
az, az a kőzetek jöjjenek! Magam mit meg
nem tudom, hogy az a kőzetek jöjjenek a kőzetek.

Kőzetek jöjjenek a kőzetek, a kőzetek kőzetek
Kőzetek jöjjenek a kőzetek, a kőzetek jöjjenek a kőzetek.

Kőzetek jöjjenek a kőzetek, a kőzetek jöjjenek a kőzetek.

Ölelek
Imre.

A Lódi kedvenc.

Küldetés: 19

Jog és állományviszonyai: doktor?

Latomai megjelölés: Képzés? alaktalálósít

Egyszerű? vizsga

Különleges Biztos a Kélti Hadseregben is Kélti
gátlás volt, az ott a kedves nyelvről is foglalkozott.

(Hullósnátról)

Hullósnátról volt a Hadseregben Intézet, azaz az
akadémikusokból álló, mint kapcsolati és a gyű-
löfői tökéletesítésre felkészítve volt. Innen került po-
lyánál a tyúk a pseudoréplon és kiképzését a Ludovika
Medicinán 1935. Ennek kezdte meg, mint kapcsolati vis-
lésre járni az orvos, az 1. sz. szűrésnek a katonában,
gyakorlati próbát megadta a kapcsolati gátlásokról
került, mint képzés, orvos, orvos.

Lódi ide két elfogadástól ismét került, az
Kélti Biznissel és dr. Kélti Lajosral, gátlás-
sági gyakorlati kiképzésre. Gyakorlati gátlásokról
képzésre is nagyon is ide került, Jelenkoron az
itt és a kedves alaktalálósít Babochay László fidej.

(Kövérke. Kélti) Bortás: Bortás: Kélti, az első képzés felkészítésre vis-
melyekderék tölés: "Te is olyan zupás" vag-
mint Lódi: Kélti? Bortás mesélte, a kövérke-
töket!

Lódi mint hallgatónak, mint a Kélti
ket jellemző. Mint mindent, az is így ko-
molyan, az a halálra készült megjelölés
Lajos Kélti's itélés alapján ki a képzés-
get. Nem volt kivétel, azaz azaz a Kélti's

Züfalvy György
aks.

cső.ti.j. Ludovika Akadémia
III.évf. Körmendi avatás

A szabadság ára: Domokos Sándor. 30l.o.
En is csendőrtiszt voltam. Építésvezető irodájában.

Zs. Szabó Ferenc a
aks.

cső.zi.j.

Ludovika Akadémia
1944.08.20. avetés

Zs. Szabó Ferenc
aks.

cső.ti.j.

Ludovika Akadémia III.évf.

+ Budapest, 1981.09.14.

Szabó János cső.fhdgy.bátyja

Zsabokroszky Jenő
hdgy.

1942.07.01. 1920.10.05. 1942.06.18. 1942.04-i

I.cső.ker.

+ Budapest, 2002.11.24.

Zsembery Tibor
szds.

1943.08.01.
/1937.évf./

IV.cső.ker. 4.nyo.aloszt. Pécs, beo.ti.
1943.09.01. 1912.09.04. 1942.06.18. 1937.

Szül.: Besztercebánya

A.: Barth Ilona

Bad Sussee /Ausztria/

+ ?

Buda-Dél int.táb. 1947

1942.vége hdtp.zlj. H. és K. ti-je, 3.szd.pk-a

1943.01.vivon, utóvédharcok

Deszna-Dnyeper között part.elh.l.szd.pk.

"Kolozsvár" őrzlj. Kiew 1943

R: HORTÁNER MAGDOLNA ÉVA /1944 JÓSEFNYSZÁRNY/

Dr. Zsembery százado

Zsidegh Ferenc
alez.

1942.09.30.
/1917.évf./

III.cső.ker. ea.ti.

1942.09.30. 1898.12.01. 1918.11.12. 1917.

1944. alez.1945.02.01. B_udapest, nyug.áll.

+ Johannesbrünn /Né.o./ 1956.09.04.

Csongor János sárvári szárnypk.megpofozta az SS szds-t ezéet le-
váltották Zsidegh Franóval

Zsigmond János /Ungerpek/
alez.

1937.11.01.
/1911.évf./

III.cső.ker.pk.h.

Szombathely, Vasvár u. - 25.
1937.11.01. 1890.11.03. 1912.05.01. 1911-1910.

1913.07.02.- 1915.02.27. tényl.szolg.megszkitva

+ Vasvár, 1970.07.15.

Zsoldos László dr.
fhdgy./szds./

1940.09.01.

/1938.évf./

X.cső.ker. Besztercei szány pk-a

1940.09.01. 1913.10.16. 1942.06.18. 1938.

Szül.: Vencsellő

A.: Rámetei Julianna

+ Caracas /Venezuela/ 1969.02.13.

Zsoldos László dr.
szds.

B.L.1969.01-08.XXII.évf,01-08.sz.57.o.

1969.02.14. a cső.nap reggelén 56 é szivroham következtében Chicchiri-Vichiben váratlanul meghalt. Feleségével együtt vakációztak a tengerparton. HolttestétCaracasbe szállították és ott ravatalozták fel. Temetése 02.16. zajlott le rendkívüli részvét mellett. Dr.Zsoldos szds. a szabadságharc után érkezett Venezuelába, ott teljes energiával résztvett a magyarság munkájában. A MHBK venezuelai főcsopvez.volt., de támogatott minden nemes munkát, a cserkészeket, a venezuelai magyar egyesületeket. Nevét, fényképét hosszú éveken át állandóan láttuk a helyi tudósításokban. 03.02. valenciai csoportunk gyászbeszédet mondott lelki üdvéért. Péter Dr. Dömötör Ede megható szavakkal méltányolta a nagy magyar munkáját. A gyászmisén résztvett özvegye is, majd a misét követő cső. napon is megjelent, hol cső. bajtársaink dr. Zsoldos szds. érdemeit külön is méltatták. Halála a venezuelai magyarság legnagyobb veszteség